

Spolufinancováno
Evropskou unií

Závěrečná zpráva z realizace poradenského programu města Jirkov Poradenský program 9

Aktivity v oblasti prevence kriminality a bezpečí

Tento materiál vznikl v rámci realizace projektu „Rozvoj systémů pro sociální začleňování“ r. č. projektu CZ.03.02.02/00/22_004/0000366.

Obsah

ČÁST 1	3
INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN	3
OBDOBÍ REALIZACE	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE O LOKALITĚ	3
ANOTACE PROGRAMU	3
VÝCHODISKA VÝBĚRU PORADENSKÉHO PROGRAMU A ZÁKLADNÍ POPIS PROBLÉMŮ A JEJICH PŘÍČIN, KTERÉ MÁ PROGRAM ZA CÍL ŘEŠIT	4
CÍLE PORADENSKÉHO PROGRAMU	5
PŘEDPOKLÁDANÝ HARMONOGRAM REALIZACE	6
POPIS VÝSTUPŮ PROGRAMU	6
POPIS VÝCHOZÍHO STAVU LOKALITY V KONTEXTU PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	7
ČÁST 2	9
PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU	9
.....	13
ČÁST 3	13
VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU	13
VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	13
VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ VÝSTUPŮ A CÍLŮ PROGRAMU	17
VYHODNOCENÍ A SHRNUTÍ CELKOVÉHO PŘÍNOSU PROGRAMU NA LOKALITU, DLE ZÁVĚREČNÉHO POSOUZENÍ NAPLŇOVÁNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ DANÉHO PROGRAMU	18
DALŠÍ MOŽNÝ PLÁN SPOLUPRÁCE	19
SEZNAM ZKRATEK	21

ČÁST 1

INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN

Období realizace

Červen 2023–září 2024

Základní údaje o lokalitě

Na území města Jirkov se nachází dvě sociálně vyloučené lokality. Jedná se o skupinu sociálně vyloučených bytových domů (sídliště Nové Ervěnice) a lokalitu s vyšším podílem bytových domů s vyšším podílem sociálně vyloučených bytů (sídliště Vinařice II).

V každé lokalitě žije zhruba 1500 obyvatel ohrožených sociálním vyloučením.

Sídliště Nové Ervěnice je výrazně problematičtější z hlediska veřejného pořádku, kriminality, výskytu drog, a především obchodu s chudobou, který zapříčinil úpadek několika bytových domů.

Sociálně vyloučení obyvatelé zde žijí především v ulicích Ervěnická, Nerudova, K. Čapka, B. Pacholík, J. K. Tyla, K. H. Máchy, Šimkova, Fr. Schmieda, Osvobození a část ulice Chomutovská (domy č. p. 1119 a 1120).

Anotace programu

Poradenský program Prevence kriminality a bezpečí nabídl městu Jirkov expertizu a podporu při řešení dílčích problémů bezpečnosti ve městě, vyhodnocování rizik i celkovou koordinaci aktivit jednotlivých aktérů tak, aby dopad jejich intervencí byl ve městě Jirkov co největší.

Agentura podpořila město Jirkov při řešení problémů prioritizovaných podle jeho aktuálních zkušeností a potřeb, včetně plánování, vzdělávání, předávání odborného know-how, provázení obce při realizaci opatření a podpory při vytváření podpůrných sítí a koordinaci relevantních aktérů.

Díky programu získal Jirkov nové kompetence v oblasti řešení bezpečnostních problémů a dovednost aplikovat je v praxi.

Východiska výběru poradenského programu a základní popis problémů a jejich příčin, které má program za cíl řešit

Zástupci města Jirkova si vybrali Poradenský program „Prevence kriminality a bezpečí“, protože bezpečnost je již dlouhodobě hlavní prioritou města ve spolupráci s Agenturou.

Město řeší bezpečnostní problémy obzvláště v sociálně vyloučené lokalitě Nové Ervěnice. Obyvatelé se zde dle průzkumu Agentury z roku 2021 i dle nedávného průzkumu z projektu Asistentů prevence kriminality necítí bezpečně především kvůli hlučným skupinám obyvatel, které často tvoří i mládež.

Lokalita Nové Ervěnice je problematická i kvůli velkému počtu osob závislých na návykových látkách.

Obyvatelé i představitelé města také považují za bezpečnostní riziko osoby bez domova. Situaci se město snaží řešit řadou preventivních aktivit, například již od roku 2013 realizuje projekt Asistent prevence kriminality.

V rámci dotazníkového šetření Agentury v roce 2021 bylo osloveno 82 obyvatel Jirkova starších 15 let. Celkem 53 respondentů, tj. téměř 65 %, označilo některou z lokalit ve městě jako rizikovou, resp. jako lokalitu, v níž se necítí bezpečně.

Mezi místa nejčastěji identifikovaná jako riziková patřilo 5 následujících lokalit:

- Nové Ervěnice (sídliště Nové Ervěnice)
- Olejomylný park
- ulice Nad Borkem
- ulice U Sauny
- podchod mezi Jirkovem a chomutovským sídlištěm Písečná

Nejčastěji uváděnou lokalitou byly jednoznačně Nové Ervěnice, které jako rizikové označilo 36 respondentů. Snížený pocit bezpečí v Nových Ervěnicích spojila většina respondentů s Romy a osobami závislými na návykových látkách, které označili jako skupiny, jichž se v této lokalitě obávají či se domnívají, že zde potenciálně zvyšují riziko páchaní kriminality. Jednalo se o 13 mužů a 23 žen. Některé respondenty svůj snížený pocit bezpečí zdůvodnily negativní zkušenosti, většinou se jednalo o vulgární pokřikování.

Dále byly jako rizikové uváděny skupinky dětí a mládeže (partičky) a osoby bez domova.

Lokální partnerství města Jirkova identifikovalo tyto problémy v oblasti bezpečnosti:

- bezdomovectví
- srocování mládeže a narušování veřejného pořádku
- snížený pocit bezpečí obyvatel především kvůli hlučným skupinám obyvatel
- přestupky v rámci soužití
- vysoký počet osob závislých na návykových látkách.

Níže uvedený výčet cílů a opatření vychází z platného PSZ, konkrétně se jedná o opatření v provazbě na oblast prevence kriminality a bezpečí a ve vazbě na téma poradenského programu.

Strategie intervence	Prioritní oblast Bezpečnost
Cíl 1.1	Snížení míry výskytu patologických jevů a zvýšení míry sociální kontroly v lokalitě
Opatření 1.1.1	Zajištění činnosti 10 APK jako preventivního prvku v problémových lokalitách města Jirkova
Cíl 1.2	Zlepšení veřejného pořádku, posílení vztahu obyvatel k místu bydliště a zapojení obyvatel lokality do komunitních aktivit
Opatření 1.2.1	Zřízení pozice „správce lokality“, jako stmelujícího prvku v rámci sousedství
Cíl 1.3	Zamezení společenským rizikům vyplývajícím z provozování hazardních her, které mají škodlivý vliv na jejich účastníky i na osoby jim blízké
Opatření 1.3.1	Omezení provozování technické hry a živé hry na celém území města Jirkova
Cíl 1.4	Udržení počtu terénních pracovníků pro osoby závislé a závislostmi ohrožené za účelem zmírňování rizik návykového chování
Opatření 1.4.1	Podpora osob závislých a závislostmi ohrožených prostřednictvím terénní práce

Cíle poradenského programu

Mezi dlouhodobé cíle (cíl 1 a 2) a specifické cíle (cíle 1.1 až 1.4 a cíle 2.1 a 2.2) poradenského programu s tématem bezpečnosti a prevence kriminality města Jirkov lze zařadit:

1. Dlouhodobé cíle

- Cíl 1 Vytvořit bezpečné prostředí pro rozvoj rodinného a komunitního života
- Cíl 2 Zvýšit informovanost veřejnosti o aktivitách prevence kriminality a rizicích v oblasti kriminality za účelem zvýšení pocitu bezpečí obyvatel

2. Specifické cíle

- Cíl 1.1 Posilovat spolupráci a kompetence pracovníků v oblasti prevence kriminality a sociálních služeb na místní úrovni
- Cíl 1.2 Podporovat domácnosti jednotlivců a rodin ve zvyšování sociálních kompetencí, kompetencí v péči o zdraví a přístup k základním službám jako nástroj snižování rizik sociálně patologických situací a jednání

- Cíl 1.3 Pracovat s dětmi a mládeží za účelem efektivního trávení volného času jakožto prevence přestupkovosti a nevhodného chování mládeže
- Cíl 1.4 Předcházet bezdomovectví prostřednictvím koordinované pomoci v rámci meziřesortní multioborové spolupráce
- Cíl 2.1 Využívat komunikační prostředky obce (weby, sociální sítě, periodika, regionální TV a rozhlas, vývěsky, kontaktní místa s veřejností apod.) ke sdělování aktuálních informací o rizicích a prevenci v oblasti kriminality
- Cíl 2.2 Snižovat kriminalitu pomocí IT technologií, mapování a predikce kriminality, vznik lokálních systémů nahlašování kriminogenního chování a zvýšení efektivity fungování stávajícího systému prevence kriminality.

Předpokládaný harmonogram realizace

Pořadí kroků	Popis	Časový rámec PP	Metoda/Aktivita
1	Dohoda na realizaci PP, stanovení cílů PP	2/2023	Jednání s vedením obce, LP
2	Zmapování situace v lokalitě – postupy obce v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality, legislativní pravidla, vyhlášky	5/2023	Zjišťování informací od příslušných odborů MÚ a členů LP
3	Seznámení s výsledkem mapování situace v oblasti bezpečnosti a případnými návrhy revizí, dohoda na dalším postupu	9/2023	Projednání s vedením obce a členy LP v rámci PS Bezpečnost
4	Implementace navržených změn	Od 4. čtvrtletí 2023	Vedení obce
5	Realizace nástrojů a opatření	Od 4. čtvrtletí 2023	EX/ LK, vedení obce

Popis výstupů programu

Ve spolupráci s městem Jirkov byla Agenturou nabízena odborná podpora na základě výběru témat z těchto okruhů:

- zmapování bezpečnostních problémů obce, jejich stavu, možností a reálných kapacit/zdrojů řešení
- podpora aktivit zaměřených na předcházení problémového chování dětí a mladých dospělých žijících v SVL
- předcházení bezdomovectví
- implementace nástrojů sociální a komunitní prevence s cílem zvýšit (nejen pocit) bezpečí obyvatel

- plánování městské infrastruktury/urbánních řešení podporujících (nejenom pocit) bezpečí obyvatel
- nastavení způsobu včasného záchytu zranitelných obyvatel.

Popis výchozího stavu lokality v kontextu plnění kritérií sociálního začleňování

Název kritéria: Prevence rizikového chování

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
V obci existuje aktivní pracovní skupina nebo pověřená osoba, která má v gesci oblast prevenci rizikového chování.	ANO, plněno
V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji rizikového chování CS a jeho projevů.	ČÁSTEČNĚ, sběr informací není pravidelný a není komplexní.
V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji rizikového chování a jeho projevů ve členění dle specifických cílových skupin (osoby opouštějící VTOS, osoby opouštějící institucionální výchovu, děti a mládež apod.).	ČÁSTEČNĚ, sběr informací není pravidelný a není komplexní
Obec cíleně zapojuje relevantní aktéry v území při zjišťování potřeb cílových skupin.	ČÁSTEČNĚ, nejsou zapojováni všichni relevantní aktéři.
Obec má vytvořenou síť spolupracujících aktérů, jejíž fungování je formálně ukotveno (jsou definovány role aktérů, způsob komunikace mezi aktéry, četnost setkávání apod.).	NE, neplněno
Obec zapojuje všechny relevantní aktéry v lokalitě do tvorby opatření/ návrhu aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	NE, neplněno
Obec má pravidelně aktualizovaný přehled o realizaci aktivit prevence rizikového chování na daném území.	ČÁSTEČNĚ, přehled je tvořen, ale neobsahuje všechny informace.
Obec zapojuje osoby z CS ke zjišťování jejich potřeb.	NE, neplněno

Název kritéria: Prevence rizikového chování

Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec zapojuje/ podporuje osoby z CS do tvorby/ při realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	NE, neplněno
Obec má vyčleněný úvazek terénního sociální pracovníka pro oblast prevence rizikového chování, který aktivně vykonává monitoring výskytu rizikového chování v území.	NE, neplněno
Obec má vyčleněný úvazek ambulantního sociální pracovníka pro oblast prevence rizikového chování se zaměřením na specifické cílové skupiny (osoby opouštějící VTOS, osoby opouštějící institucionální výchovu apod.).	NE, neplněno

Obec sama organizuje aktivity podporující prevenci rizikového chování zaměřené na specifické cílové skupiny.	NE, neplněno
Obec využívá vlastní prostředky k podpoře aktérů v lokalitě při realizaci aktivit směřujících k prevenci rizikového chování. Například: příspěvky a dotace, materiální podpora.	NE, neplněno
Obec využívá vlastní prostředky k podpoře cílových skupin. Například: zvýhodnění specifických CS při přístupu k sportovním, kulturním a společenským akcím, materiální či finanční podpora CS, při realizaci svépomocně organizovaných aktivit.	NE, neplněno
Obec aktivně využívá nástroje k motivaci cílových skupin k jejich zapojení se do realizovaných aktivit/ opatření v oblasti prevence rizikového chování.	NE, neplněno
Název kritéria: Prevence kriminality a podpora sousedského soužití	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji prevence kriminality na svém území.	ANO, plněno
V obci existuje aktivní pracovní skupina nebo pověřená osoba, která má v gesci oblast prevence kriminality.	ANO, plněno
Obec zapojuje do sběru dat, vyhodnocování dat a plánování v oblasti prevence kriminality všechny relevantní aktéry v území.	ČÁSTEČNĚ, existuje pracovní skupina, ale není řešeno celé spektrum oblastí, jež zahrnuje prevence kriminality
Obec zapojuje do sběru dat, vyhodnocování dat a plánování v oblasti prevence kriminality zástupce cílových skupin.	ČÁSTEČNĚ, nejsou zapojování všichni relevantní aktéři.
Obec má zpracovanou strategii prevence kriminality, která reaguje na problémy v území.	NE, neplněno
Obec má zřízenou pozici asistenta prevence kriminality/ domovníka preventisty.	NE, neplněno
Obec zaměstnává na pozicích APK/ DP osoby z cílové skupiny.	ANO, plněno
Obec pravidelně sleduje a vyhodnocuje vzdělávací potřeby APK/ DP (případně dalších pracovníků v oblasti prevence kriminality), včetně zajištění odpovídajícího vzdělávání pro tyto osoby.	ČÁSTEČNĚ plněno
Obec vyčlenila prostory pro řešení sousedských sporů, občanského soužití a mezilidských vztahů (včetně zajištění podpory mediace sporů).	NE, neplněno
Obec finančně, materiálně nebo metodicky podporuje aktivity, jako např. sousedská setkání, komunitní akce, schůze. Aktivně komunikuje se zástupci komunity.	NE, neplněno
Obec zapojuje osoby ze SVL do participativních procesů a usiluje o jejich zapojení a spoluúčasti na připravovaných a realizovaných řešeních.	NE, neplněno

ČÁST 2

PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU

Období	Název a typ realizovaných aktivit	Uveďte vazbu aktivity na plnění cíle či kritéria (číslo cíle či kritéria)	Stručný popis aktivity a jejího přínosu. Je-li to relevantní, uveďte konkrétní výstupy, či výsledky aktivity
červen 2023 až září 2023	Výběr PP	Výběr KQSZ pro město Jirkov v rámci PP9	Jednání se soc. odborem ohledně výběru PP. Mikrotým k PP bezpečnost.
	Analýza PP	Výběr KQSZ pro město Jirkov v rámci PP9	Konzultace s EX na bezpečnost k PP. Online jednání s EX a manažerkou PSZ k PP. Konzultace s EX ohledně kritérií – sběr důkazů k programu bezpečnost.
	Návrh PP. Sestavení PP pro město Jirkov	Výběr KQSZ pro město Jirkov v rámci PP9	Projednání témat pro PP bezpečnost s lokálními partnery.
Komentář experta:			
<p>Proces přípravy a implementace poradenského programu (PP) zaměřeného na bezpečnost v lokalitě probíhal s důrazem na zapojení všech relevantních aktérů. Iniciační fáze začala jednáním se sociálním odborem, kde byl diskutován výběr vhodného poradenského programu a jeho příslušné parametry. Toto jednání bylo nezbytné pro identifikaci specifických potřeb lokality v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality, nastavení adekvátních KQSZ a z nich plynoucích opatření se zohledněním relevantních nástrojů.</p>			
	Představení PP vedení města Jirkov	Cíle 1 a 2 včetně jejich rozpracování	Uskutečnil se mikrotým k PP (10.10.), jednání se starostkou města – předání aktualit z PP (2.10.), proběhla PS Bezpečnost (31.10.).
	Zahájení PP pro město Jirkov	Cíle 1 a 2	Schválení PP pro město Jirkov. Naplňování PP9 pro město Jirkov.

Komentář experta:

Zapojení různých úrovní městské správy, od operativního mikrotýmu po nejvyšší politické vedení, vytváří robustní systém pro realizaci programu. Existence specializovaných pracovních skupin a jejich pravidelná setkání naznačují kontinuální pozornost věnovanou bezpečnostním otázkám.

Pro zajištění dlouhodobého úspěchu programu bude vhodné udržet tuto síť, pravidelně vyhodnocovat dosažené výsledky a flexibilně reagovat na měnící se bezpečnostní situaci ve městě. Zároveň bude důležité zajistit kontinuální komunikaci s veřejností o průběhu programu a plánovaných krocích, což může přispět k zvýšení pocitu bezpečí mezi obyvateli a posílit jejich důvěru v městské instituce.

leden 2023 až březen 2023	Analytická činnost pro PP města Jirkov	Cíl 1.3 Pracovat s dětmi a mládeží za účelem efektivního trávení volného času jakožto prevence přestupkovosti a nevhodného chování mládeže	Se členy LP domluveno téma výzkumu: "Mládež a její (problematické) trávení volného času ve veřejném prostoru“.
		Cíl 1 Vytvořit bezpečné prostředí pro rozvoj rodinného a komunitního života	S odborem sociálních věcí a školství průběžně pracováno na tvorbě pocitové mapy (součástí je mapování pocitu bezpečí). Zorganizováno společně s Psychiatrickou léčebnou Petrohrad setkání platformy Duální stoly pro lokality RCZ za účasti organizací, které působí v Jirkově – souvisí s PP bezpečnost a problematikou osob bez domova (23.2.).
	Naplňování PP pro město Jirkov	Cíle 1 a 2	Proběhl mikrotým k PP bezpečnost k rekapitulaci naplňování cílů PP, stanovení dalšího postupu (7.3.). Organizace PS bezpečnost, kde probíhala tvorba pocitové mapy zaměřená také na bezpečnost (14.3.).
	Analytická činnost pro PP města Jirkov	Cíl 1.3 Pracovat s dětmi a mládeží za účelem efektivního trávení volného času jakožto prevence přestupkovosti a nevhodného chování mládeže	Proběhlo online setkání k výzkumu pro PP (25.3.) i setkání organizací, které pracují s ohroženými dětmi a mládeží (27.3.).

Komentář experta:

Jak již bylo v předchozím období reflektováno zapojení různých aktérů, od městských odborů přes městskou policii až po organizace pracující s mládeží, vytváří silnou síť pro řešení bezpečnostních otázek. Využití různých nástrojů, jako jsou výzkum, pocitové mapy a pracovní skupiny, zajišťuje komplexní pohled na bezpečnostní situaci ve městě.

Pro další postup bude adekvátní udržet tento integrovaný přístup, zajistit efektivní sdílení informací mezi různými aktéry a pravidelně vyhodnocovat dopad realizovaných opatření. Zároveň bude opět nezbytné komunikovat průběžné výsledky PP s širší veřejností, aby se posílilo povědomí o bezpečnostních iniciativách města a podpořila se aktivní participace občanů na zlepšování bezpečnostní situace v Jirkově.

duben 2024 až červen 2024	Podpora skrze vzdělávací aktivity PP9	Cíl 1.3 Pracovat s dětmi a mládeží za účelem efektivního trávení volného času jakožto prevence přestupkovosti a nevhodného chování mládeže	Plánování workshopu pro NZDM (práce s rizikovou mládeží)
	Tvorba mapy pocitu bezpečí	Cíl 2 Zvýšit informovanost veřejnosti o aktivitách prevence kriminality a rizicích v oblasti kriminality za účelem zvýšení pocitu bezpečí obyvatel	Setkání k tvorbě mapy pocitu bezpečí (22.4.) / Setkání s OSV k mapě pocitu bezpečí (6.5.)
	Podpora skrze vzdělávací aktivity PP9	Cíl 1.1 Posilovat spolupráci a kompetence pracovníků v oblasti prevence kriminality a sociálních služeb na místní úrovni	Přípravné setkání platformy Duální stoly (16.4.) / Organizace platformy Duální stoly (osoby bez domova s duální diagnózou, 17.5.)
	Podpora skrze vzdělávací aktivity PP9	Cíl 1.3 Pracovat s dětmi a mládeží za účelem efektivního trávení volného času jakožto prevence přestupkovosti a nevhodného chování mládeže	Setkání s organizacemi za účelem přípravy WS pro ohrožené děti a mládež (13.6.)

Komentář experta:

Je naplňován proaktivní přístup k bezpečnostním otázkám, který kombinuje prevenci, intervenci a zapojení komunity. Důraz je kladen na práci s mládeží, mapování pocitu bezpečí a řešení komplexních problémů osob bez domova, což koresponduje s přístupem k bezpečnosti, který jde nad rámec tradičních represivních opatření.

Pro maximalizaci efektivity těchto iniciativ bude klíčové zajistit kontinuitu a návaznost mezi jednotlivými aktivitami, pravidelně vyhodnocovat jejich dopad a flexibilně upravovat strategie na základě získaných poznatků. Zároveň bude důležité udržet a dále rozvíjet mezioborovou spolupráci a aktivně zapojovat cílové skupiny do návrhu a realizace programů. Komunikace s širší veřejností o těchto iniciativách a jejich výsledcích může dále posílit pocit bezpečí ve městě a podpořit aktivní zapojení občanů do řešení bezpečnostních otázek.

červenec 2024 až září 2024	Podpora skrze vzdělávací aktivity PP9	Cíl 1.1 Posilovat spolupráci a kompetence pracovníků v oblasti prevence kriminality a sociálních služeb na místní úrovni	Proběhlo jednání na MěÚ k připravovanému workshopu pro Asistenty prevence kriminality (12. 7.). Probíhá příprava workshopu pro NZDM (ohrožené děti a mládež).
	Podpora skrze vzdělávací aktivity PP9	Cíl 1.3 Pracovat s dětmi a mládeží za účelem efektivního trávení volného času jakožto prevence přestupkovosti a nevhodného chování mládeže	Příprava odborných workshopů (Duální stoly, NZDM, APK). Příprava akce pro veřejnost Viděn v ulicích (září). Příprava LP (září). Spolupráce a příprava podkladů k evaluaci PSZ (oblast bezpečnost).

Komentář experta:

Aktivity PP se zaměřily na komplexní přístup k řešení bezpečnostních otázek, který kombinuje vzdělávání klíčových aktérů, prevenci rizikového chování u mládeže, zapojení komunity a strategické plánování. Tento multi-dimenzionální přístup byl tvořen s ohledem na potenciál dlouhodobého a udržitelného dopadu na bezpečnostní situaci ve městě. Pro maximalizaci efektivity těchto iniciativ bude klíčové zajistit udržitelnost jednotlivých aktivit, pravidelně vyhodnocovat jejich dopad a flexibilně upravovat strategie na základě získaných poznatků z různých zdrojů včetně evaluací. Zároveň bude důležité udržet vysokou míru zapojení různých aktérů a cílových skupin, včetně širší veřejnosti, do procesu zlepšování bezpečnosti ve městě. Komunikace o těchto iniciativách a jejich výsledcích, celým PP pravidelně doporučovaná, má zásadní vliv na posilování pocitu bezpečí mezi obyvateli a může zajistit aktivní zapojení občanů do komunitních bezpečnostních iniciativ.

ČÁST 3 VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU

Vyhodnocení plnění kritérií sociálního začleňování

Kritérium	Název ukazatele	Vyhodnocení závěrečného posunu v lokalitě
<p>1.1 Obec je aktivní v oblasti propojování a koordinace aktivit obce, dalších relevantních aktérů a zástupců cílových skupin v lokalitě (POVINNÁ AKTIVITA).</p>	<p>V obci existuje aktivní pracovní skupina nebo pověřená osoba, která má v gesci oblast prevenci rizikového chování.</p>	<p>ANO, PS funguje dobře a dostatečně, aktéři se scházejí pravidelně, případně dle potřeby. Součinně, s víceméně obdobnými aktéry, se setkává LP. Díky této provazbě jsou všichni zástupci dotčených organizací a institucí plně informováni o veškerém dění a probíhajících procesech, v praxi se jedná o skupinu 15 lidí.</p>
	<p>V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji rizikového chování CS a jeho projevů.</p>	<p>ANO, výměna informací probíhá pravidelně, pravidelně rovněž bývají rozesílány informace. V Jirkově byl proveden výzkum na rizikovou mládež. Je zpracovávána online pocitová mapa zaměřená mj. na bezpečnost. APK provedli dotazníkové šetření v lokalitě. Z daných zdrojů jsou sestavována vyhodnocení pro další časové období, na základě nich je plánován a zvažován další postup. V realu je podpořeno také častější frekvencí scházení PS.</p>
	<p>V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji rizikového chování a jeho projevů ve členění dle specifických cílových skupin (osoby opouštějící VTOS, osoby opouštějící institucionální výchovu, děti a mládež apod.).</p>	<p>ČÁSTEČNĚ, data jsou sbírána jen v rámci komunikace s dětmi a mládeží, využity jsou individuální a motivační rozhovory, také proběhl výzkum se zaměřením na dotčenou CS. Je zavedena spolupráce s NZDM. Funguje dobrá provazba v komunikaci mezi mládeží a APK. V obci pobývá 6 osob bez domova, někteří s duální diagnózou, jedná se o osoby, které propadávají systémem. V rámci platformy duální stoly se schází všechny organizace pro duševní zdraví včetně terénních týmů. Ve spolupráci s organizacemi s CS osob bez</p>

		domova vzniká za podpory ASZ informační přehled pro zajištění potřeb osob bez domova
	Obec cíleně zapojuje relevantní aktéry v území při zjišťování potřeb cílových skupin.	ANO, aktéři jsou zapojováni prostřednictvím PS, platformy, školy, organizací – viz výše podrobněji popsáno. Schází se skupina osoby v krizových situacích, funguje komunitní plánování a spolupráce se sociálním odborem.
	Obec má vytvořenou síť spolupracujících aktérů, jejíž fungování je formálně ukotveno (jsou definovány role aktérů, způsob komunikace mezi aktéry, četnost setkávání apod.).	ANO, v průběhu PP došlo k ukotvení skrze činnost LP a PS.
	Obec zapojuje všechny relevantní aktéry v lokalitě do tvorby opatření/ návrhu aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	ANO, v průběhu PP došlo k ukotvení skrze činnost LP a PS.
	Obec má pravidelně aktualizovaný přehled o realizaci aktivit prevence rizikového chování na daném území.	ANO, v průběhu PP pro ORP Jirkov byl vytvořen celkový přehled všech služeb pro osoby ohrožené, tj. všech sociálních služeb organizací SOFA (SOFA je součástí aktérů LP). PP doplnil materiály o soubor o osobách bez domova.
	Obec zapojuje osoby z CS ke zjišťování jejich potřeb.	ANO, probíhá komunikace s APK, osobami z CS formou individuálních rozhovorů, také v rámci výzkumu. Rovněž v průběhu PP proběhlo dotazníkové šetření v lokalitách. Zástupci jirkovských SVJ se zúčastnili setkání, kde byla také řešena problematika prevence a bezpečnosti.
1.2 Obec vlastními zdroji přispívá k prevenci rizikového chování.	Obec zapojuje/ podporuje osoby z CS do tvorby/ při realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	NE, bylo několik pokusů, z důvodu nedostatečných kapacit bylo ovšem od záměru ustoupeno.
	Obec má vyčleněný úvazek terénního sociální pracovníka pro oblast prevence rizikového chování, který aktivně vykonává monitoring výskytu rizikového chování v území.	NE, dojíždí terénní adiktolog z Chomutova, je navázána spolupráce mezi APK a se sociálním pracovníkem sociálního odboru.
	Obec má vyčleněný úvazek ambulantního sociální pracovníka pro oblast prevence rizikového chování se zaměřením na specifické cílové skupiny (osoby opouštějící VTOS, osoby	NE, dojíždí terénní adiktolog z Chomutova, je navázána spolupráce mezi APK a se sociálním pracovníkem sociálního odboru.

	opouštějící institucionální výchovu apod.).	
	Obec sama organizuje aktivity podporující prevenci rizikového chování zaměřené na specifické cílové skupiny.	ANO, obec dlouhodobě organizuje preventivní akci Viděn v ulicích. Jedná se o prezentaci všech sociálních služeb, APK a školy. Městská policie zaštiťuje aktivity vlastními programy, které jsou v Jirkově realizovány.
	Obec využívá vlastní prostředky k podpoře aktérů v lokalitě při realizaci aktivit směřujících k prevenci rizikového chování. Například: příspěvky a dotace, materiální podpora.	ANO, dotace na činnost organizací a jiná forma materiální podpory je/ existuje.
	Obec využívá vlastní prostředky k podpoře cílových skupin. Například: zvýhodnění specifických CS při přístupu k sportovním, kulturním a společenským akcím, materiální či finanční podpora CS, při realizaci svépomocně organizovaných aktivit.	NE, pozn. městská policie organizuje pouliční fotbalovou ligu.
	Obec aktivně využívá nástroje k motivaci cílových skupin k jejich zapojení se do realizovaných aktivit/ opatření v oblasti prevence rizikového chování.	ANO
2.1 Obec podporuje, využívá a koordinuje nástroje prevence kriminality a předcházení sousedských/ občanských sporů.	V obci jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována data o stavu a vývoji prevence kriminality na svém území.	ANO
	V obci existuje aktivní pracovní skupina nebo pověřená osoba, která má v gesci oblast prevence kriminality.	ANO, pověřená osoba se pravidelně účastní setkání a zapojuje se maximálně.
	Obec zapojuje do sběru dat, vyhodnocování dat a plánování v oblasti prevence kriminality všechny relevantní aktéry v území.	ANO
	Obec zapojuje do sběru dat, vyhodnocování dat a plánování v oblasti prevence kriminality zástupce cílových skupin.	ČÁSTEČNĚ, oslovení jsou APK.

	Obec má zpracovanou strategii prevence kriminality, která reaguje na problémy v území.	NE
	Obec má zřízenou pozici asistenta prevence kriminality/ domovníka preventisty.	ANO, je zřízeno 6 pozic APK.
	Obec zaměstnává na pozicích APK/ DP osoby z cílové skupiny.	ANO, je deklarováno, že se jedná o osoby z CS.
	Obec pravidelně sleduje a vyhodnocuje vzdělávací potřeby APK/ DP (případně dalších pracovníků v oblasti prevence kriminality), včetně zajištění odpovídajícího vzdělávání pro tyto osoby.	ANO, v rámci spolupráce se sociálním odborem dochází k mentoringu ze strany sociálního pracovníka, jsou organizována setkání s APK, exkurze po soc. službách, APK dostávají pozvánky na přednášky ze sociální oblasti (př. drogová problematika – bezpečnost u sběru jehel, specializace na CS osob bez domova, komunikaci s dětmi a mládeží apod.). APK se tak mohou velmi dobře zorientovat v sociálním systému. Obdobně probíhá spolupráce se školou, APK jsou nakontaktováni napřímo se zástupci školy.
	Obec vyčlenila prostory pro řešení sousedských sporů, občanského soužití a mezilidských vztahů (včetně zajištění podpory mediace sporů).	NE
	Obec finančně, materiálně nebo metodicky podporuje aktivity, jako např. sousedská setkání, komunitní akce, schůze. Aktivně komunikuje se zástupci komunity.	ČÁSTEČNĚ, prostřednictvím APK a setkání paní starostky s občany.
	Obec zapojuje osoby ze SVL do participativních procesů a usiluje o jejich zapojení a spoluúčasti na připravovaných a realizovaných řešeních.	NE

Vyhodnocení naplnění výstupů a cílů programu

Cíl 1: Vytvořit bezpečné prostředí pro rozvoj rodinného a komunitního života

- Naplnění: Částečně splněno
- Výstupy:
 - Činnost pracovní skupiny „Bezpečnost“ – vzájemné informování o aktivitách jednotlivých aktérů, řešení aktuálních problémů
 - Setkání zástupců SVJ ze sociálně vyloučených lokalit

Cíl 2: Zvýšit informovanost veřejnosti o aktivitách prevence kriminality a rizicích v oblasti kriminality

- Naplnění: Částečně splněno
- Výstupy:
 - Příprava akce pro veřejnost "Viděn v ulicích"
 - Ve spolupráci s OSVaŠ MěÚ vytvořena online pocitová mapa

Cíl 1.1: Posilovat spolupráci a kompetence pracovníků v oblasti prevence kriminality a sociálních služeb

- Naplnění: Splněno
- Výstupy:
 - Organizace platformy Duální stoly (pro pracovníky s klienty s duální diagnózou)
 - Příprava workshopů pro Asistenty prevence kriminality a pracovníky NZDM

Cíl 1.2: Podporovat domácnosti jednotlivců a rodin ve zvyšování sociálních kompetencí

- Naplnění: Částečně splněno
- Výstupy:
 - Pravidelná setkávání Lokálního partnerství včetně organizací pracujících s ohroženými rodinami
 - Podpora zavádění nové služby v lokalitě – odborné sociální poradenství pro osoby v bytové nouzi
 - Podpora zavádění nové služby v lokalitě – tréninková pracovní místa

Cíl 1.3: Pracovat s dětmi a mládeží za účelem efektivního trávení volného času

- Naplnění: (S)plněno
- Výstupy:
 - Pravidelná setkávání Lokálního partnerství včetně organizací pracujících s ohroženými dětmi a mládeží
 - Výzkum na téma "Mládež a její (problematické) trávení volného času ve veřejném prostoru"

Cíl 1.4: Předcházet bezdomovectví prostřednictvím koordinované pomoci

- Naplnění: (S)plněno
- Výstupy:
 - Organizace platformy Duální stoly zaměřené na osoby bez domova s duální diagnózou
 - Vytvoření letáku se službami pro CS
 - Pracovní skupina na téma „Zimní opatření pro lidi bez domova“

Cíl 2.1: Využívat komunikační prostředky obce ke sdělování informací o rizicích a prevenci

- Naplnění: Částečně splněno
- Výstupy:
 - Příprava akce pro veřejnost "Viděn v ulicích"
 - Účast na setkání „Na kávu se starostkou“

Cíl 2.2: Snižovat kriminalitu pomocí IT technologií, mapování a predikce kriminality

- Naplnění: Částečně splněno
- Výstupy:
 - Online pocitová mapa (včetně pocitu bezpečí)

Program úspěšně inicioval řadu aktivit zaměřených na prevenci kriminality, práci s mládeží a řešení problematiky bezdomovectví. Zvláštní pozornost byla věnována mapování bezpečnostní situace a zapojení různých aktérů do řešení bezpečnostních otázek. Pro úplné naplnění cílů bude více než žádoucí pokračovat v započatých aktivitách a zajistit jejich dlouhodobou udržitelnost.

Vyhodnocení a shrnutí celkového přínosu programu na lokalitu, dle závěrečného posouzení naplňování kritérií sociálního začleňování daného programu

Poradenský program posílil mezioborovou spolupráci, zlepšil informovanost o bezpečnostní situaci a podpořil preventivní aktivity zaměřené na klíčové rizikové skupiny.

Celkový přínos PP pro město Jirkov prostřednictvím průběhu jeho realizace lze shrnout a vyhodnotit následovně:

- 1. Posílení spolupráce a koordinace aktérů:** Program významně přispěl k vytvoření a posílení sítě spolupracujících aktérů v oblasti bezpečnosti. Byly uspořádány pravidelné schůzky pracovních skupin, mikrotýmů a platforem (např. Duální stoly), což umožnilo efektivnější sdílení informací a koordinaci aktivit mezi různými institucemi a organizacemi.
- 2. Zvýšení informovanosti a mapování situace:** Realizace programu vedla k systematictějšímu sběru dat o bezpečnostní situaci ve městě. Byla vytvořena pocitová mapa a proběhla analýza zaměřená na specifické problémy (trávení volného času mládeže). Tyto aktivity přispěly k lepšímu porozumění lokálním bezpečnostním rizikům a potřebám obyvatel.
- 3. Zaměření na prevenci:** Program kladl důraz na preventivní aktivity, zejména v oblasti práce s mládeží a lidmi bez domova. Byly připravovány workshopy a setkání různých aktérů zaměřené na duševní zdraví dětí a mládeže, zimní humanitární opatření, komunitní přístupy v prevenci kriminality, sousedské soužití apod., což může dlouhodobě přispět ke snížení rizikového chování. V rámci realizace PP byl podpořen vznik nové služby v lokalitě – odborné sociální poradenství zaměřené na prevenci ztráty bydlení.
- 4. Podpora profesionálů v oblasti prevence kriminality:** V rámci programu byly realizovány vzdělávací aktivity pro pracovníky v oblasti prevence kriminality, včetně asistentů prevence

kriminality. Toto zvyšování kompetencí může vést k efektivnějšímu řešení bezpečnostních problémů v lokalitě.

5. **Řešení komplexních problémů:** Program se zaměřil i na složitější bezpečnostní výzvy, jako je problematika osob bez domova s duální diagnózou. Organizace platformy Duální stoly ukazuje na snahu o mezioborový přístup k řešení těchto komplexních problémů.
6. **Zapojení komunity:** Proběhla akce pro veřejnost, workshop pro asistenty prevence kriminality, setkání zástupců SVJ, což naznačuje snahu o aktivní zapojení obyvatel do bezpečnostních iniciativ a posilování komunitní soudržnosti.
7. **Strategické plánování:** Program přispěl k revizi a aktualizaci strategických dokumentů v oblasti bezpečnosti, včetně evaluace Plánu sociálního začleňování.

Z hlediska naplňování kritérií sociálního začleňování lze pozorovat následující posuny:

- Zlepšení v oblasti sběru a vyhodnocování dat o rizikovém chování a jeho projevech.
- Posílení zapojení relevantních aktérů při zjišťování potřeb cílových skupin a plánování aktivit.
- Vytvoření formálnější sítě spolupracujících aktérů v oblasti prevence kriminality.
- Zvýšení aktivity obce v organizaci preventivních aktivit a podpory aktérů v lokalitě.

Další možný plán spolupráce

Na základě dosavadního průběhu a výsledků poradenského programu v oblasti prevence kriminality a bezpečí ve městě Jirkov lze navrhnout následující plán pro další spolupráci:

1. Pokračování v systematickém sběru a analýze dat:

- Pravidelné aktualizace pocitové mapy
- Rozšíření sběru dat o specifické cílové skupiny (např. mládež, osoby bez domova)
- Zavedení systematického vyhodnocování efektivity realizovaných opatření

2. Posílení práce s mládeží:

- Implementace poznatků z workshopů pro NZDM do běžné praxe
- Rozvoj dalších preventivních programů zaměřených na smysluplné trávení volného času mládeže
- Zapojení mládeže do plánování a realizace bezpečnostních opatření v lokalitě

3. Rozvoj komplexního přístupu k osobám bez domova:

- Pokračování v platformě Duální stoly a implementace jejích výstupů
- Aktualizace letáku s informacemi o službách pro osoby bez domova
- Podpora zabydlování osob v bytové nouzi

4. Posilování komunitní práce a zapojení obyvatel:

- Vytvoření systému pro aktivní zapojení obyvatel do identifikace a řešení bezpečnostních problémů
- Podpora sousedských iniciativ zaměřených na zvýšení bezpečnosti

5. Vzdělávání a rozvoj kompetencí:

- Pokračování ve vzdělávacích aktivitách pro Asistenty prevence kriminality, pracovníky NZDM a další pracovníky v oblasti bezpečnosti
- Rozšíření vzdělávacích aktivit i na další aktéry (např. sociální pracovníky, pedagogy)

6. Mezioborová spolupráce:

- Formalizace sítě spolupracujících aktérů v oblasti prevence kriminality
- Pravidelná setkání a výměna informací mezi různými odbory městského úřadu, neziskovými organizacemi a dalšími relevantními subjekty

7. Využití moderních technologií:

- Implementace nástrojů pro mapování a predikci kriminality
- Vytvoření systému pro hlášení bezpečnostních rizik obyvateli

8. Evaluace a aktualizace strategických dokumentů:

- Pravidelné vyhodnocování a aktualizace Plánu sociálního začleňování v oblasti bezpečnosti
- Propojení bezpečnostní strategie s dalšími rozvojovými dokumenty města

9. Komunikace s veřejností:

- Vytvoření komunikační strategie pro informování veřejnosti o bezpečnostních opatřeních a jejich výsledcích
- Pravidelné publikování informací o bezpečnostní situaci a realizovaných aktivitách

10. Rozvoj specifických programů:

- Zaměření na prevenci závislostí, zejména u mládeže
- Programy na podporu pozitivního sousedského soužití v problematických lokalitách

Tento plán by měl být flexibilní a pravidelně aktualizovaný na základě průběžného vyhodnocování situace a nově se objevujících potřeb. Klíčové ovšem bude udržet vysokou míru zapojení všech relevantních aktérů a cílových skupin do procesu plánování a realizace bezpečnostních opatření.

Seznam zkratk

APK – Asistent prevence kriminality
CS – Cílová skupina
DP – Domovník preventista
EX – Expert
LP – Lokální partnerství
LK – Lokální konzultant
MěÚ – Městský úřad
NZDM – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OSV – Odbor sociálních věcí
PP – Poradenský program
PS – Pracovní skupina
PSZ – Plán sociálního začleňování
RCZ – Regionální centrum západ
SVL – Sociálně vyloučená lokalita
VTOS – Výkon trestu odnětí svobody
WS – Workshop